

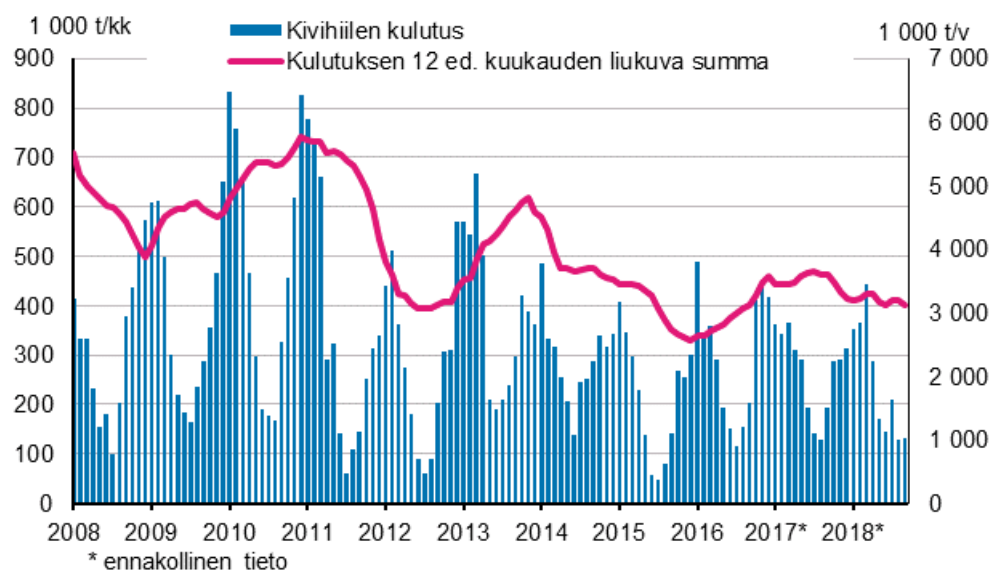
Kivihiilen kulutus

2018, 3. vuosineljännes

Kivihiilen kulutus väheni 4 prosenttia tammi–syyskuussa

Tilastokeskuksen ennakkotiedon mukaan kivihiilen kulutus väheni 4 prosenttia tämän vuoden tammi-syyskuussa viime vuoden vastaavaan ajankohtaan verrattuna. Kivihiiltä käytettiin sähkön- ja lämmöntuotannon polttoaineena 2,2 miljoonaa tonnia, joka vastaa energiasisällöltään 57 petajoulea. Verrattuna 2000-luvun tammi-syyskuun keskiarvoon kivihiilen kulutus oli 28 prosenttia matalammalla tasolla.

Kivihiilen kulutus, 1 000 tonnia

Toisen vuosineljänneksen lämmin sää vaikutti eniten kivihiilen kulutuksen vähenemiseen tammi-syyskuussa. Kivihiilen kulutus kasvoi kolmannella neljänneksellä 2 prosenttia vuoden takaisesta, mikä oli pienempi vastaava muutos kuin kahdella edeltävällä neljänneksellä.

Kivihiilen kulutus Suomessa vaihtelee tyypillisesti kausittain. Osa vaihtelusta selittyy sähkön- ja lämmöntarpeen luonnollisena vaihteluna kesä- ja talvikauden välillä. Tilastovuosien välistä eroa selittävät säästä johtuvat vaihtelut lämmitysenergian kysynnässä sekä Pohjoismaiden vesitilanne, joka vaikuttaa erityisesti sähkön pörssihintaan ja sitä kautta myös kivihiilen kulutukseen sähkön erillistuotannossa.

Peräkkäisten vuosien kivihiilen kulutuksen muutoksesta ei siten pysty päättelemään pidemmän ajanjakson kulutuksen kehitystä.

Kivihiilivarastot olivat syyskuun lopussa 2 miljoonaa tonnia, mikä vastasi 21 prosentin kasvua kesäkuun lopun varastojen suhteen. Vuoden takaiseen verrattuna varastot olivat 11 prosenttia pienemmät.

Sisällys

Taulukot

Liitetaulukot

Liitetaulukko 1. Kivihiilen kulutus.....	4
Liitetaulukko 2. Kivihiilen varasto kuukauden lopussa.....	4
Tietojen tarkentuminen.....	5
Laatuseloste: Kivihiilen kulutus.....	6

Liitetaulukot

Liitetaulukko 1. Kivihiilen kulutus

Jakso	2017*	2018*	Vuosi muutos-%
	Määrä (1000 t)	Määrä (1000 t)	
Tammikuu	362	352	-3
Helmikuu	342	364	7
Maaliskuu	366	444	21
Huhtikuu	310	289	-7
Toukokuu	290	172	-41
Kesäkuu	194	146	-25
Heinäkuu	142	210	47
Elokuu	127	129	1
Syyskuu	192	133	-31
Lokakuu	287	.	.
Marraskuu	290	.	.
Joulukuu	315	.	.
VUOSI YHTEENSÄ	3 217	.	.
1. Vuosineljännes	1 070	1 161	9
2. Vuosineljännes	794	606	-24
3. Vuosineljännes	462	472	2
4. Vuosineljännes	891	.	.
Tammi-maaliskuu kumulatiivinen	1 070	1 161	9
Tammi-kesäkuu kumulatiivinen	1 864	1 767	-5
Tammi-syyskuu kumulatiivinen	2 326	2 239	-4
Tammi-joulukuu kumulatiivinen	3 217	.	.

1) *ennakollinen

Liitetaulukko 2. Kivihiilen varasto kuukauden lopussa

Jakso	2017	2018	Vuosi muutos-%
	Määrä (1000 t)	Määrä (1000 t)	
Tammikuu	2 472	1 999	-19
Helmikuu	2 320	1 813	-22
Maaliskuu	2 068	1 532	-26
Huhtikuu	2 065	1505	-27
Toukokuu	2 053	1625	-21
Kesäkuu	2 044	1708	-17
Heinäkuu	2 126	1771	-17
Elokuu	2 225	1911	-14
Syyskuu	2 336	2069	-11
Lokakuu	2 331	.	.
Marraskuu	2 264	.	.
Joulukuu	2 189	.	.

Tietojen tarkentuminen

Tilaston tiedot ovat tarkentuneet alla olevan taulukon mukaisesti. Lisätietoja tietojen tarkentumisesta on laatuselosteen kohdassa 3.

Kivihiilen kulutuksen vuosimuutosten tarkentuminen¹⁾

Kivihiilen kulutus ja tilastoneljännes	Vuosimuutos (%)		Tarkentuminen (%-yks)
	1. Julkistus (%)	Julkistus 30.10.2018 (%)	
I-IV/2017	-10	-11	-1
I/2017	-14	-11	3
II/2017	26	24	-2
III/2017	-1	-3	-2
IV/2017	-29	-31	-2
I/2018	9	9	0
II/2018	-23	-24	-1
III/2018	.	2	.

1) Tarkentuminen kuvaa uusimman ja ensimmäisen julkistuksen vuosimuutosprosenttien erotusta prosenttiyksiköissä. Ensimmäinen julkistus viittaa ajankohtaan, jolloin kyseisen tilastoneljänneksen ennakkollinen tieto on ensimmäisen kerran julkaistu.

Laatuseloste: Kivihiilen kulutus

1. Tilastotietojen relevanssi

1.1 Yhteenveto tilaston tietosisällöstä ja käyttötarkoituksesta

Tilastossa esitetään tietoja kivihiilen käytöstä sähkön ja lämmön tuotannossa kuukausittain sekä kivihiilen varastoista kuukauden lopussa.

Tilastoa käytetään Tilastokeskuksessa neljännesvuosittaisen energian kokonaiskulutustilaston laadinnassa. Tilasto on keskeinen tietolähde myös Energiaennakon laadinnassa ja Eurostatille raportoitavissa kivihiilen kulutusta koskevissa kuukausitilastoissa. Tilasto on tarkoitettu yhteiskunnallisen päätöksenteon, yritysten ja niiden etujärjestöjen sekä tutkimuksen tarpeisiin.

1.2 Käsitteet

Kivihiili on kiinteää orgaanista fossiilista polttoainetta, jonka tehollinen lämpöarvo on yli 24 MJ/kg tuhkatomassa aineessa. Kivihiililaadut luokitellaan pääasiassa haihtuvien aineiden määrän ja lämpöarvon perusteella. Kivihiileen ei sisälly metallurginen kivihiili tai siitä valmistettu koksi.

12 kuukauden liukuvalla summalla tarkoitetaan viimeisen kahdentoista kuukauden summaa. Esimerkiksi maaliskuun 12 kuukauden liukuvaan summaan lasketaan tiedot edellisvuoden huhtikuun alusta kuluvan vuoden maaliskuun loppuun. Huhtikuun summaan lasketaan vastaavasti tiedot edellisvuoden toukokuun alusta kuluvan vuoden huhtikuun loppuun. Huhtikuun ja maaliskuun 12 kuukauden liukuvan summan ero kertoo siten eron edellisvuoden ja kuluvan vuoden huhtikuun tietojen välillä.

Petajoule (PJ) on energian yksikkö, jota käytetään polttoaineiden ja muiden energialähteiden energiasisällön ilmaisemiseen. 1 PJ = 1000 TJ; 1 TJ = 0,278 GWh

Tilaston keskeisiä käsitteitä on määritelty Tilastokeskuksen [käsitetietokannassa](#).

1.3 Luokitukset

Tilaston laadinnassa on käytetty Tilastokeskuksen [polttoaineluokituksen](#) nimikettä 121. Kivihiilellä tarkoitetaan energiantuotannossa käytettyä kivihiiltä, eikä tilastoon sisälly metallurgisen kivihiilen käyttö.

1.4 Tietolähteet

Tiedonkeruu perustuu Tilastokeskuksen omaan tiedonkeruuseen suurimmilta kivihiilen käyttäjiltä.

1.5 Lait, asetukset ja suositukset

Suomessa tilaston laadintaa ohjaa tilastolaki (280/2004). Lisäksi Euroopan unionin energiatilastoasetus (2008/1099/EY) velvoittaa Tilastokeskusta raportoimaan EU:lle tietoja energian kulutuksesta ja lähteistä. Lisäksi energiatilastojen tuottamia tietoja tarvitaan energiatehokkuutta ohjaavan direktiivin (2012/27/EU) ja uusiutuvista lähteistä peräisin olevan energian käytön edistämisestä koskevan direktiivin (2009/28/EY) toimenpiteiden seuraamiseen. Suomi on sitoutunut energiatietojen toimittamiseen kansainväliselle energiajärjestölle IEA:lle liittyessään järjestön jäseneksi. Tietoja julkaistaessa otetaan huomioon tietojen luottamuksellisuus ja pidetään huoli siitä, että tuloksista ei voi päätellä yksittäisen yrityksen tietoja tai tietojen kehitystä.

2. Tilastotutkimuksen menetelmäkuvaus

Tilaston perusjoukon muodostavat merkittävät kivihiilen käyttäjät. Kerätty aineisto kattaa vuositasolla yli 95 prosenttia kivihiilen käytöstä. Kyselyn ulkopuolelle jäävä osuus arvioidaan aikaisempien vuosien kulutuksen perusteella. Perusjoukon kulutustiedot korotetaan vastaamaan koko kivihiilen kulutusta.

3. Tietojen oikeellisuus ja tarkkuus

Tiedot ovat ennakkollisia, kunnes lopullinen kivihiilen vuosikulutus on tiedossa. Epävarmuutta voi aiheutua tiedonantajien polttoainemäärien mittauksiin liittyvistä epätarkkuuksista. Pienten käyttäjien tiedot arvioidaan aikaisempien vuosien perusteella. Jos näiden käyttömäärissä tapahtuu suuria muutoksia suhteessa otoksessa

mukana oleviin käyttäjiin tai aikaisempiin vuosiin, syntyy tilastoon virhettä. Otoksen kattavuudesta johtuen tämä virhe ei ole merkittävä.

Vuoden viimeisellä neljänneksellä kivihiilen kulutustiedot täsmäytetään kuukausitasolla vastaamaan lopullisia vuosikulutustietoja, jotka lasketaan useiden tilastotietolähteiden pohjalta. Osa tiedoista tarkentuu harvemmin kuin vuosittain. Julkaistuja tietoja voidaan myös korjata takautuvasti, jos tietolähteissä tai laskentamalleissa todetaan tapahtuneen merkittäviä muutoksia.

Virhelähteenä voi myös olla uuden toiminnanharjoittajan kivihiilen käyttö, joka jää huomioimatta tilastossa. Tämä virhe poistuu takautuvasti viimeistään kyseistä vuotta koskevia lopullisia tietoja laadittaessa.

4. Julkaistujen tietojen ajantasaisuus ja oikea-aikaisuus

Tilasto julkaistaan neljä kertaa vuodessa: huhti-, elo-, loka- ja tammikuussa. Kullakin kerralla julkaistaan uutena tietona edellisen vuosineljänneksen kuukausikulutukset ja koko vuoden kumulatiivinen kulutus.

Ennakolliset kuukausitiedot saattavat tarkentua vuoden kuluessa, ja koko vuoden kumulatiivinen kulutus tarkentuu kyseistä vuotta koskevan vuositilaston valmistuessa. Julkaisujankohdat löytyvät tilaston kotisivulla olevasta [julkistamiskalenterista](#).

5. Tietojen saatavuus ja läpinäkyvyys/selkeys

Tilaston tiedot julkaistaan Tilastokeskuksen verkkosivuilla tilaston [kotisivulla](#).

6. Tilastojen vertailukelpoisuus

Vuodesta 2005 eteenpäin tilaston kuukausitiedot eivät ole täysin yhtenäisiä aikaisempien vuosien kanssa. Tämä johtuu siitä, että tilaston tiedot tuotettiin aiemmin kauppaja- ja teollisuusministeriössä Energia-alan keskusliitto ry:n Hiilenkäyttövaliokunnan keräämien tietojen pohjalta hieman nykyisestä poikkeavalla menetelmällä.

Tiedot ovat vertailukelpoisia muiden energia-aihealueen tilastojen kanssa.

7. Selkeys ja eheys/yhtenäisyys

Tilaston käsitteet ovat yhtenäisiä muiden Tilastokeskuksen energia-aihealueen tilastojen käsitteiden kanssa.

Lisätietoja

Aleksi Sandberg 029 551 3326
Vastaava tilastojohtaja:
Ville Vertanen

energia@tilastokeskus.fi
www.stat.fi
Lähde: Kivihiilen kulutus, Tilastokeskus

Asiakaspalaute: www.tilastokeskus.fi/palaute

Tietopalvelu ja viestintä, Tilastokeskus
puh. 029 551 2220
www.tilastokeskus.fi

Julkaisutilaukset, Edita Publishing Oy
puh. 020 450 05
asiakaspalvelu.publishing@edita.fi
www.editapublishing.fi

ISSN 1796-0479
= Suomen virallinen tilasto
ISSN 1798-2561 (pdf)